

Barcelona 6 de Juliol de 1923

La Quella de la Torratxa

Any XLVI Número 2313 15 cèntims — Atrassats, 30

PERTENECE A LA BIBLIOTECA DE LA CIUTAT DE BARCELONA

PERTENECE A LA BIBLIOTECA DE LA CIUTAT DE BARCELONA

PERTENECE A LA BIBLIOTECA DE LA CIUTAT DE BARCELONA

EL FINAL

—Què fas, Nasi?

—Tornar-hi, que no ha estat res!

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig 30
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Aquells temps...

Uo tania una debilitat per el senyor Portela Valladares. Li dec tantes nits de llibertinatge veinal! Aquell 1912, de la seva governació, restarà sempre com un any ple d'enyorament. L'esquerra triomfava, la «Lliga» estava vençuda, en nom de Catalunya i en nom de la Llibertat. Les coses anaven barates, hi havia pisos, no es feia el terrorisme, no havien començat les grans festes, a la Maison Dorée ens oferien aquells coberts de cinc pessetes, el melancòlic record dels quals ens anirà acompanyant a lo llarg de la nostra vida. En aquest ambient arcàdic, mancava la sensualitat, i vingué...

Fou com si el misteri de la carn ens hagués estat revelat, com si el desnú tornés a mostrar-se als homes sense les preocupacions cristianes, com si després d'un hivern de moral esclatés una primavera obscena. A cada porta una dona ens oferia amor; en cada escenari vint dones, evocant a Eva abans del pecat, és a dir, sense la tradicional fulla, ens presentaven els seus cossos, amb un orgull com si tinguessin les proporcions de la Venus de Milo, i quan fadigats de l'espectacle de la Naturalesa volíem recórrer a l'art, acudíem a uns cines clandestins, on tota impudícia tenia la seva pel·lícula. Sortíem a mitja nit, camí del cine, catacomba del cine Aquellarre, amb l'impaciència neguitosa del que va a tastar lo prohibit, com un pecat nou. Ens posàvem en un recó, amagats en la fosca, semblants a conspiradors, i poc a poc anaven arribant allí grups, vells del Círcol del Liceu, joves de l'Ecuestre, penyes dels cafès, llotges d'abonats, algun periodista i alguna personalitat que s'amagava més que els altres. Erem la cofradia del cine vert, la fracmassoneria de la pel·lícula bruta, la germandat de la mirada porca. Hi anàvem més per a fer broma que per vici, més per a profit del temps que per a satisfacció viciosa.

Aprofitem-nos, —ens dèiem— perquè coses així no les tornarem a veure, i després, arribats a vells, ho podrem contar als nostres nets quan vulguin espatarrar-nos amb les seves calaverades.

En Portela presidia aquella Barcelona optimista i carnal. Era un governador intel·ligent, flexible, irònic, galant i una mica escèptic. Com aquell rei Frederic de Prússia, hauria concedit als seus súbdits la llibertat de consciència i la llibertat de violació. Fou un gran governador. A l'abandonar Barcelona, tots, ells i elles se planyeren, i fins el senyor bisbe el va beneir amb la ma dreta i l'esquerra.

Però ara els temps són canviats i el governador que semblava el representant dels déus antics, s'ha trasformat en el governador de les severes austeritats. Els temps són durs. Abans teníem uns joves barbres que no ho eren més que de nom, mentres que avui ningú se'n diu de barbre. però en fa; tenim cossos nus, però en el Clínic; sortim a mitja nit, i quan passem per l'ombra, apremem el pas, o agafem la pistola, si en portem; de vagues ne tenim sempre; les cases són cares i la carn ha perdut prestigi. Barcelona ha canviat. I els que abans s'havien planyut, diuen ara, enyoradissos: «Què bella era Barcelona, sota En Portela, en 1912...!»

PARADOX

L'espectador ben educat.

Aquest espectador, naturalment, no és barceloní. I els hi direm perquè. Hem llegit que el tribunal de Budapest ha condemnat a un empresari de teatres a un mes de presó i quinze mil corones hongareses de multa per haver permès entrar al pati de butaques, estant ja aixecat el teló, a tres espectadors mal educats. Lo qual vol dir que a Budapest els espectadors mal educats són una excepció.

Aquí a Barcelona és tot al revés. Aquí la gent més educada, la més correcta, —la que freqüenta el Liceu, per exemple— entra i surt quan vol, parla, entusiassegua, fa totes les impertinències que es poden fer, i alguna més, i entren i surten del teatre quan els hi dona la gana. Com són uns bèsties, unes bèsties que parlen per casualitat separen en dues categories a la gent: els rics, —els rics són ells— pel sol fet d'anar a

molestar al teatre, es creuen aristòcrates de lo més ranci que pugui haver-hi, tan rancis que fins fan pudor, i l'autor i els còmics—una mena de criats de gent a sou, quina feina consisteix a fer-los an ells, als rics, agradable la digestió.

Aquí a Barcelona la gent encara no ha après a estar correctament en el teatre.

La valentia d'ésser alegre

Aquesta colla de joves s'han dit: Els diaris sense mai donar cap solució al problema, ni provar-ho, omplen les seves pàgines amb titulars esgarriposos: *Siguen los atentados, La ciudad del crimen, Un hombre muerto, Racha de atracos*, etcetera, etc. Per la ciutat sonen més explosions que en una nit de verbena o en un últim acte de melodrama. Fa un grapat de setmanes que la gent està parada. No hi ha carbó més que al moll. Hi ha pa per casualitat. Hi ha vi perquè ens pensem que lo que venen a les tavernes ho és. La gent està a punt d'entristir-se. Els forasters a punt de no ser-ne i entornar-se'n a les seves terres.

Això ho hem d'alegrar. Que la gent que es vegi cregui que aquí es viu millor que a Xauxal!

I s'han enfilat a l'imperial d'un tranvia i s'han passejat per les Rambles cantant:

Jo en tinc un rave sec,
jo en tinc un rave sec,
jo en tinc un rave sec,
rave sec
rave sec!

Ja sabem que això no és *serio*. Però tampoc ho és lo que passa a Barcelona. I passa.

L'ànima d'un pis

Soterrani:—Aranyes que filen, arnes que corquen i ratolins que roseguen. De tant en tan se sent el gotejar de la bota del recó i el soroll sec d'una fusta que s'esquerda.

Entresol:—El gat que vigila la botiga es mou a cada passant que trenca la quietut del carrer. Si fan broma i s'entretenen fent rondinar la porta, el gat s'estarrufa i comença a esbufegar.

Principal:—En la sala ridiculament amoblada, els llogaters, dos vellets que viuen de renda, hi fan roncar una bacaina digestional; al seu entorn els fills hi maten l'avorriment. La noia petita desafina el piano i el xicot aguanta el diari mentre els nens de la noia gran fan els *tatanos* i el marrà.

Primer pis:—L'espòs, que és un fabricant de tirabuixons, ha sortit pretextant una reunió d'afers,

deixant a la seva muller sola en el pis. Ella s'entreté escoltant el cant de la fregallets del davant.

Segon pis:—Un jove solter badalla. De prompte el sopten uns copets que surten de baix. Es treu les sabates, surt, baixa, entra a la porta que li ha obert la veïna i que deixa ajustada.

Tercer pis:—Tot és quietut, tot és fosc; però de tant en tant se senten bleixos seguits de roncs i roncs seguits d'unes detonacions ofegades molt particulars.

Terrat:—Hi maullen dos gats que hom no sap si eren parella enamorada, dos enemics o dos llogaters de *ambos sexes* que es pinten l'amor imitant les mixetes.

Jo miro al carrer i veig el vigilant dormint al llindar de la porta del davant; passa un borratxo fent tintines i l'insulta; passa calmos un cotxe de punt; sembla indicat per a que el jove del segon aprofiti aquell soroll per a sortir del primer; del lluny arriben les estridències musicals d'un cabaret.

Passa el temps, passa la fresca, i mentre van passant noctàmbuls jo passo a revolcar-me entre els llençols manyacs.

ANGEL S. ESCÓ

Les armes homicides

Ja en temps remots, quan l'Humanitat poblava aquesta cindria o pilota de futbol que l'anomenem terra, tot i ésser quatre gats els qui l'habitaven hi hagué dos germans simbòlics, En Caí i n'Abel, que per un «tres i no res» En Caí matà al seu germà Abel amb una barra d'ase... (Simbolisme, també, això de la barra i del ase...) Aquella barra d'ase fou la primera arma homicida. A ben segur que si En Caí hagués tingut una Star l'hauria utilitzada en lloc de la barra per a deixar *estar* sense respirar per *in eternum* al seu germà Abel, descarregant-li tota la restallera de bales que aquesta eina homicida moderníssima porta guardades dintre del seu ventre... a disposició del qui li vulgui fer pessigolles al llombrigo amb el dit índex....

I es que els humans en general ara i sempre sense dubte influenciats per aquella barra d'aquell ase tenen molt d'això segon i bastant de lo primer, tenen molt de despotes i bastant d'inconscients; senten més odi que amor al proïsme malgrat les prediqués en pro de lo darrer. I que són així els humans ho proven a través dels segles i a mida que es van *civilitzant*.

A mida que l'Humanitat progressa, se desenrotlla, s'organitza, segueix el mateix procés fatal l'arma homicida. I lo que és molt més trist encara, a mida que l'humanitat se *civilitza* apareix la *pena de mort* en les lleis humanes amb l'arma *ad-hoc* per a fer complir aqueixa terrible pena. Donant una llambregada retrospectiva, a través dels temps, veurem inclús una sèrie d'armes homicides declarades *legals*: la destrala, la forca, la guillotina, el pal, l'arma de foc, l'electrocucació...

Se predica molt l'amor al proïsme, s'ensenya al infant la sublim frasse *No mataràs* i en arribar a certa edat aquell infant, quant és ja home la fatalitat el porta a agafar una arma. Per què? Per a que serveixen les armes?

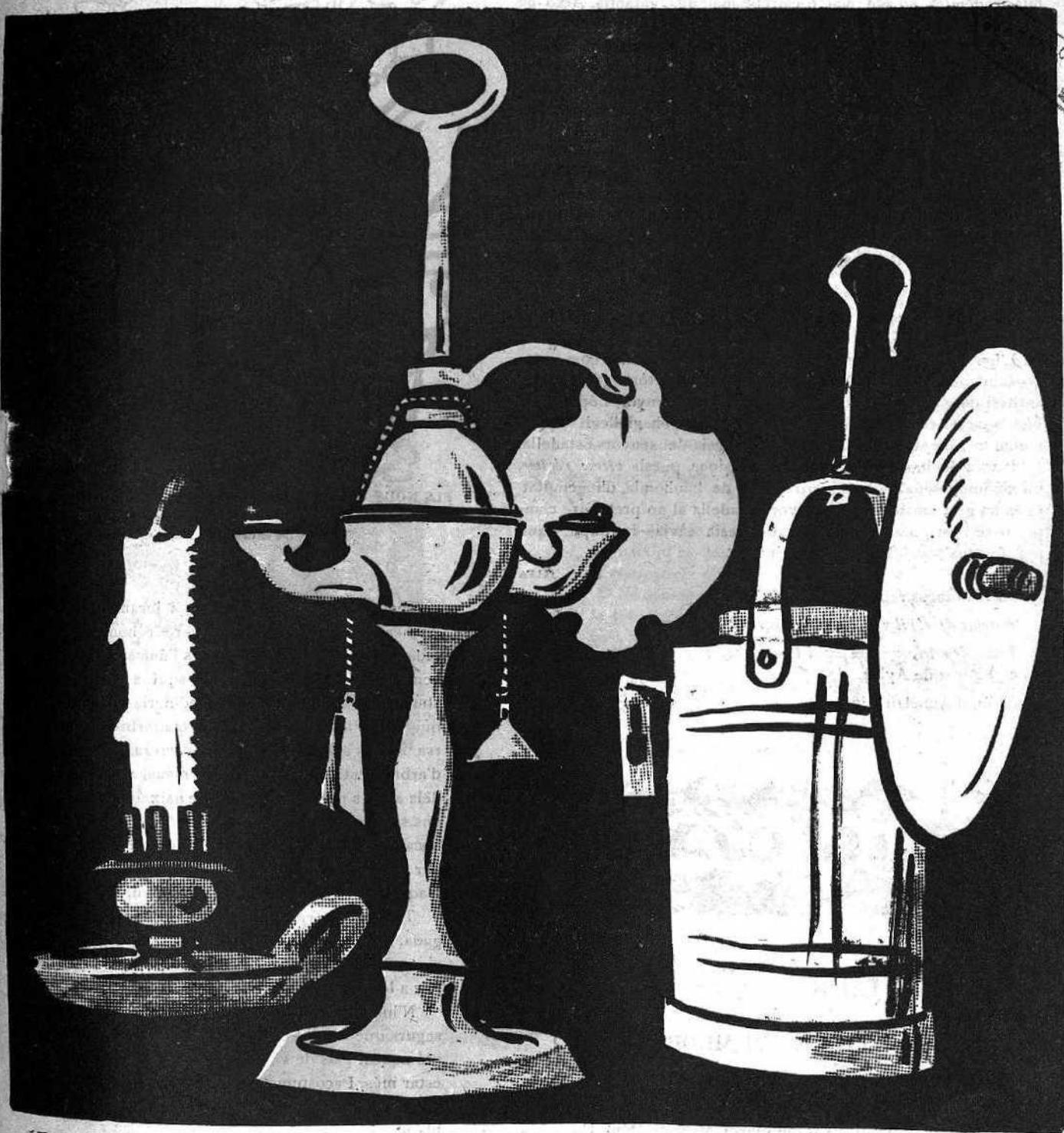
No sé que ho deu fer aquesta predisposició de la bèstia humana en empunyar armes que maten: Com més de precisió són, més li plauen.

Esgarrifa sols pensar lo que faria sinó planés, da-

munt d'ella, com espasa de Damocles, la mena santa llei. Serà potser la manca de cultura que és lo que li manté embrutit l'esperit, excitant-li aquest estat els mals instints?

S'ha arribat en uns temps, que el ver sentimentallisme, el ver amor, se troba ja en molts casos més ben manifestat entre certs animals irracionals que no pas en els racionals.

JOAN PASCUAL

Si la llum «oficial» també hagués fet vaga, aquests ens haurien ajudat

La parcela 32, novel·la de d'Ernest Pérochon. Traducció de S. Gomila. Tasso edit. 4 pessetes.

Aquesta novel·la ha guanyat el premi Goncourt. Aquests premis acadèmics no són mai, o gairebé mai, una garantia. Això no obstant aquesta novel·la d'Ernest Pérochon, autor desconegut per a nosaltres, ens sembla força interessant. Aquest, l'interès, és el valor primordial de l'obra, l'únic potser, ja que el senyor Pérochon segueix els camins de l'antiga manera de novel·lar, i no pretèn, creiem nosaltres, ésser un Marcel Proust, un Alexandre Arnoux, un Jean Giraudoux.

L'estil no el preocupa, com li passava a Dumas pare. Naturalment, del senyor Pérochon a Dumas hi ha molta diferència. Aquesta novel·la, *La parcela 32*, que ha traduït molt correctament el senyor Gomila, és una obra de post-guerra, una obra en la que la passada guerra projecta una ombra impia de crudeltat i d'odi. No és la guerra, sinó la seva conseqüència la que dóna intensitat a l'obra. Obra que la gent, creiem, llegirà amb gust.

Campànules, poesies de J. Estadella Arnó. Pròleg d'Ignasi Iglesias. 4 pessetes.

L'Ignasi Iglesias presenta al senyor Estadella Arnó com a un poeta pur, simple, senzill, com a un poeta antiretòric gairebé. La antítesi del senyor Estadella en poesia és el senyor López-Picó. Fem aquesta comparació per a donar al qui no hagi llegit aquest volum de *Campànules* una idea de la poesia del senyor Estadella.

Poesia fàcil, lleugera, sense pretensions, poesia *vieux régime*, un xic impersonal potser, però plena de bonhomia, d'ingenuïtat. Ja és un gest amable el del senyor Estadella al no pretendre complicar-se i fer poesia sàvia, aquesta poesia sàvia—i ximple—que pot fer qualsevol Salvat-Papasseit.

ALFA

Altres llibres rebuts:

Poemas de abril y mayo, de Josep M.ª de Sucre.

Luna de miel, luna de hiel i Los trabajos de Urbano y Simona, de Ramon Pérez de Ayala.

Softa, d'Amadeu Vives.

Des de Itàlia

ALTRE COP EL VI MEDICINAL

Això—això és aquest poble de Frascati on anem tirant i pintant, passant i adorant—és un jardí, res més que un jardí. Però quin jardí, Mare de Déu! Un jardí que de tant senyorial no hi han senyors per ell, un jardí de decoració d'òpera italiana d'aquelles amb

ELS NOUS FINANCIERS

—Chico, yo creo que nos hacemos ricos.

—De esta hecha salimos hechos unos Rockefeller.

serenata, mala beguda, desafi i jurament d'amor. Només veus que verdor, una verdor honesta i recatada, una verdor vegetal, que és l'única que tolera la gent de bones costums, que aquí a Itàlia també abunda. Abunda tant com la jardineria. Abunda tant que fins fa fàstic. Arbres a la dreta, arbres a l'esquerra, arbres al davant, arbres al darrere, és una mena d'arbreneta que ja no's pot demanar més. I després dels arbres plantes, plantes que naixen per tot arreu, fins sota les plantes dels peus. I flors, i més flors, i encara més. I herba, una mà d'herba que n'hi hauria per a alimentar a mitja humanitat, a mitja humanitat d'aquella que està renyida amb la carn.

Tot aquesta verdura és natural que necessita beguda. I també és natural que aquesta beguda sigui aigua. Ve't aquí perquè a Frascati no n'hi ha d'aigua per a les persones: tota és per a les plantes.

N'hi ha tan poca d'aigua an aquest país que estem segurs que la gent cuina amb vi. Perquè això, n'està plé aquest país de vi, n'està tan plé que ja no en pot estar més. I acostumats a les tavernes de Barcelona, que el donen dolent, aquest és tan bo que no sembla vi.

N'hi ha de blanc, de negre, de vermell, de color de rosa, de verd, de madur, de tots colors i de totes

mènes, per a triar i remenar i tornar a triar. I tot és bo, tot dóna salut, que ja és donar. Així com fins ara no havíem sentit dir més que: «Anem a pendre les aigües a Caldes», d'ara en avant, ja haurem sentit: «Anem a pendre el vi a Frascati».

Perquè aquest vi és un *cúralo todo*. Ho cura tot: el reuma, la migranya, el mal de ventre, els ulls de poll — tan si els tens als peus com al cap — el mal de Sant Pau i el dels demés sants. Fins a un mal casat li va curar del mal de la donà, que és un mal de *cuidado*: li va pujar al cap, i amb el cap plé de vi se li va morir. Volen un vi més bo?

XARAU

La BÀRCENA
en «La chica del gato»

ROMEA

El conflicto de Mercedes, comèdia en tres actes d'En Muñoz Seca. Hem anat a sentir aquesta comèdia amb un pressentiment que a l'acabar hem vist confirmar-se. El conflicte anunciat per l'autor, només ha existit a la seva ment. *Mercedes* és tan bona xicota, l'estima tan poc an el que serà marit de la seva mare, que no li costa res decidir se per un altre.

Tot lo que passa an aquesta comèdia és vist i sapigut, fins els xistus, devegades.

La interpretació, per no passar llista, tots molt bé.

Cal elogiar el gust en la presentació.

Hable usted con mi mamá és una comèdia de Ferenc Herceg, autor hongares, apacible i burgès. Una mena de Linares Rivas de Budapest. L'obra en sí és agradable, encara que no sigui res de l'altre món. Però l'ha traduït En Martínez Sierra amb molta gràcia i la fa la Bàrcena amb més gràcia encara!

En la interpretació s'hi desllufen el senyor Baena, que en altres ocasions ens ha demostrat la seva discreció, el senyor Collado, que és un actor que no ens acaba d'agradar, i es portà amb molta correcció el senyor Manrique.

Corazón de mujer, d'un tal H. Maura, no és res: ni drama, ni comèdia, ni sàinet. Per lo tant és millor no parlar-ne.

NOVEDADES

La pena de los viejos, comèdia en tres actes que vol ésser sentimental d'En Joan Josep Lorente, estrenada divendres passat per la companyia d'En Simó-Raso.

No sabem quina edat deu tindre el senyor Lorente. Si és jove, la seva joventut és tan mansa que fa tristesa; si és vell, de poca cosa li han servit els anys.

Lo més trist de *La pena de los viejos* és que no hi passa res i lo poquet que hi podria passar, hom ho endevina abans d'alçar-se el teló.

Es distingiren en la interpretació les senyores Alba, Catalá, Rodrigo i els senyor Simó-Raso i Peña.

ELDORADO

La niña de Gómez Arias no és pas un enfilall de fets arbitraris i capritxosos, no. Tampoc els personatges són nins moguts a la voluntat de l'autor. Uns i altres es desenrotllen i es mouen en un ambient de gran veritat, i sobre tot, i lo que val més, d'una veritat artística, que no té res que veure amb lo que avui en dia anomenem realisme.

Mai serà prou elogiada la conducta d'En Marquina. Ell, el gran poeta, humilment, amb un respecte fora de tota mesura, ha sapigut arreconar la seva personalitat perquè sorgís potent i sense traves, la del mestre venerable.

La Xirgu, la nostra Marguerida, que en la primera representació de *La niña de Gómez Arias* celebrà el seu benefici, ens demostrà una vegada més llurs excepcionals dots de tràgica. Es impossible trametre més fidelment les sensacions de joia i de dolor.

Els demés que intervingueren en la interpretació de l'obra tan magistralment relosa per En Marquina, només discrets, sobressortint únicament el senyor Muñoz.

En quant al decorat de *La niña de Gómez Arias*, degut an els

mestres, an els màgics de la llum i el color, Vilumara i Alarma, repetim en un tot lo que diguerem en ocasió de la prova que del mateix els autors van fer-ne abans d'estrenar-se a Madrid. I encara llavors ens agradà molt més, car la direcció artística de la companyia Xirgu descuidà molt la seva col·locació i els efectes de llum.

— Dimecres degueren debutar els simpàtics Loreto Prado i Enric Chicote. Ben vinguts. En parlarem.

ESPAÑOL

De vodevils tothom en fa, tothom es creu que en sap fer i tothom es creu amb el dret de fer-ne.

Amb el pseudònim d'«Aricovet» se n'ha escrit un titulat *L'amor lliure*, que s'estrenà dijous de la setmana passada. És una obra que deixa mal gust a la boca. Per a fer riure, cosa molt lloable, no hi ha necessitat d'ésser groller. I menys quan l'autor té condicions per a fer-ho.

Llàstima d'interpretació. Tots hi estigueren molt bé. I per a que a tots les trameti, les nostres felicitacions an En Santpere.

BARCELONA

Bellíssima com mai i simpàtica com sempre, «La Goya» ha fet la seva presentació an aquest bonic i favoregut teatre, emporium de les varietats.

Nombrós i selecte públic, en el que les dames estaven en majoria, acudí a veure a una de les seves més volgudes artistes.

«La Goya» ens donà a conèixer un nou i deliciós repertori de cuplets que, cantats i dits amb el seu inimitable estil, li valgueren l'èxit que era d'esperar.

Molts rams de flors foren ofrenats a l'Aurora Jauffret, fent més encisadora la seva bellesa, coronant el seu triomf llargues i xarдорoses ovacions.

CÓMICO

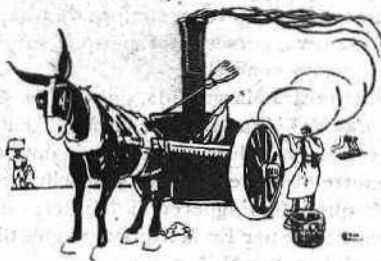
Anarem ben disposats al teatre. El malaguanyat mestre Lleó, si bé no era una valor definitiva dins la música espanyola, quan menys tenia una personalitat, cosa sempre digne d'elogi.

Els tres actes de *Ave César* són ben construïts, no pesen, el diàleg és fàcil. Potser hi ha en tot ell una mica d'antigor; però sense volguer cercar tres peus al gat, s'ha de dir que està bé.

La partitura que el mestre Lleó va fer per a *Ave César*, inspirada, instrumentada amb brillantesa, amb exuberància, té un capital defecte, tota és igual, sentint un número del primer acte haveu sentit ja tota l'obra. Demés fou massa pròdig en recordar-se.

Si parlem de la presentació, ja és una altra cosa. Ha sigut allò de posar l'olla grossa dins de la petita. Hi ha una riquesa de trajes que enlluerna i que enlluerna molt més amb el bé de Déu de dones que els llueixen. En canvi el decorat és molt fluix.

I havem deixat per al final el parlar de la interpretació, perquè ens en quedi un bon record anomenant a la Fuentes, heroïna de la festa amb la duplicitat de personatges. Molt bé, molt bé. Els demés la secundaren amb molt d'acert.

Epígrama

Dos funcionaris d'Estat,
l'un catxaçut, l'altre actiu,
complint ordres de trasllat
desallotjaven son *niu*
per a anà a possessionar-se
del nou destí; i a l'electe,
varen acordar juntar-se
per a sortir en el directe.
Feia estona que En Gutiérrez
tenia llest l'equipatge
esperant, frisós, a En Pérez
company de feina i viatge.
Com que trigava, a trobar-lo
'nà a sa casa diligent
i clà, indignat, va renyar-lo
en veure'l tan negligent;
preguntant-li: —Encara no?...—
—No veus que haig de fè el *paquet*?—
va contestar—I tu?...—

—Jo?...—

que'n fa de temps que'l tinc fet!

AGUILETA

Coses del Círcul del Liceyu

Amb això dels abrandaments catalans, passen unes coses molt reconfortadores. Al «Círcul del Liceyu» ha ocorregut un aconeteixement propi per a posar de punta els pèls dels socis que en tenen, amb motiu d'haver presentat com a soci al simpàtic Massó i Llorens de la Mancomunitat.

Aquella exòtica proposició caigué com un xanguet de bona fe en mig d'una piscina dellobarros, i sense pensar en que se'ls refredava el cafè, la noblesa feu junta, de títols arnats o encara tendres.

Però les altes alcúrnies encara que a voltes són menys que les altes valoracions, han fet de peixeter dintre la peixera, i, després d'inflar-se de satisfacció es posaren a glopejar el cafè que en aquells moments no era res més que un bolado purgant per l'institució que fomentaven.

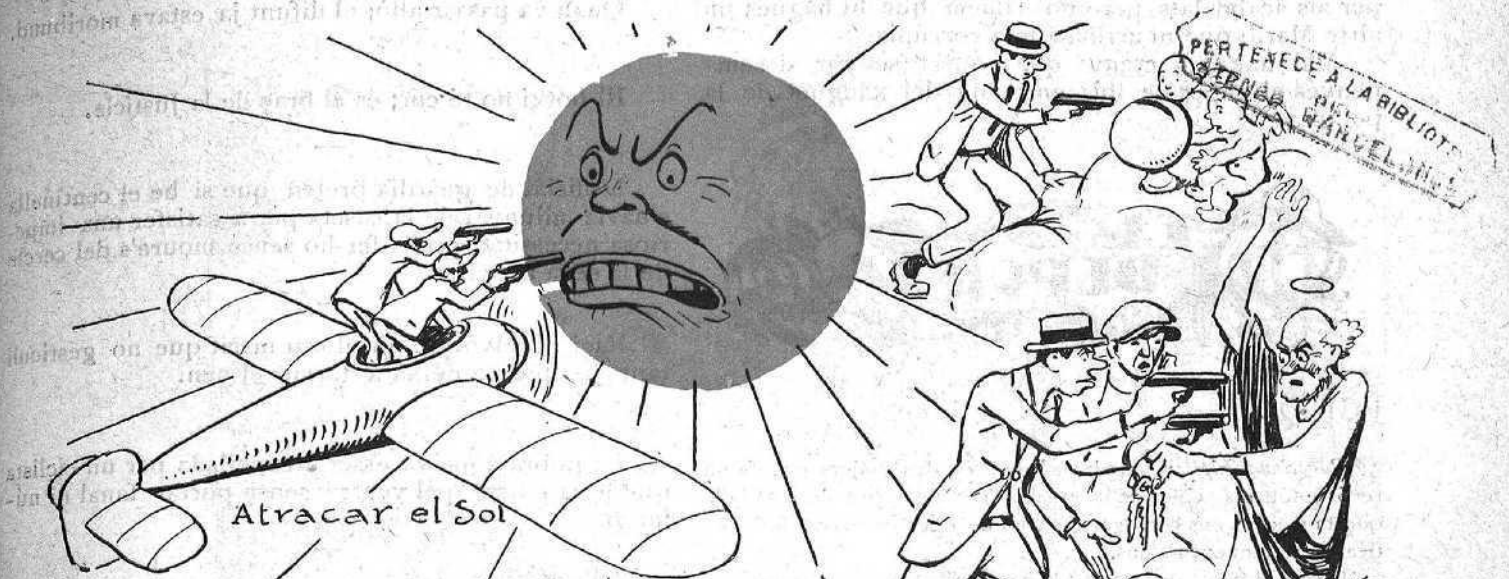
S'imposa l'idioma català, i en canvi no s'admet a un ferm catalanista molt en consonància amb les tradicions catalanesques i barcelonines del casino.

Sortiren amb el peu de llebra de que ell havia proposat l'ús exclusiu de la llengua catalana en el Teatre del Liceo.

Hi ha qui diu que vegé l'ombra del Comte Duc d'Olivares transformada en un Marquès d'Estany.

Un marquès nada menos, qué atrocidad!

Ja sabem que hi havia un Mario Pickman que feia

Atracar el Sol

Atracar el Cel

Atracar a un atracat

El peix pistola

Atracar a un que s'atraca.

Lo que atracarem no saltres.

LO QUE ENCARA NO S'HA ATRACAT

per als acabdalats, però no sabiem que hi hagués un altre Mario que ni arriba a fera corrúpia.

Mai hauriem cregut que aquest senyor desempenyés el paper de llús entremig del xanguet de la peixera.

FUTBOL

Barcelona-Júpiter.—Amb això de les festes majors ens faran recórrer tots els pobles de la rodalia. Tot sigui per l'esport i d'aquesta manera ens consagrarem a ell de dues maneres: futbolísticament i fent excursions.

Ja som al poble de la costa; hi hem arribat com si arribéssim a Caldetes o a qualsevol altre poblet de la *Cote d'Azur*. Si França té una Niça i una Cote d'Azur, és just que nosaltres també tinguem la nostra costa significativa. No tenim Niça, però tenim Sitges.

Es el poble que te més *tios* a la Amèrica, i aquest ens ha volgut delectar amb les cosses dels *tios* del Barcelona.

Júpiter era un Déu, era invencible, però el Barcelona és el Barcelona i no hi ha cap Déu mitològic que li passi el peu per la cara.

L'Alàntara no volgué donar tanta satisfacció als parents del molts que anaren a les Filipines d'on ell ha vingut.

Com que *Masnou* és més nou que'l Poble nou, però no sapigueren posar una resistència enèrgica.

Paraules "mayores"

S'ha pensat una novel·la per tirar un volum de cantell pel cap dels que li serveixen de protagonistes.

He sentit el bram d'una vaca, però no sé de quin estable venia.

El marit acusa a la seva dona d'una intimitat suspecte que només ha existit a la boca del seu ditador.

Fa deu anys que era jove, molt més jove que actualment.

Per dissort, el meu amic tenia entre ell i la seva dona un corc; i aquest corc era la sogra.

Quan va passar allò, el difunt ja estava moribund.

El botxí no té cor; és el braç de la Justícia.

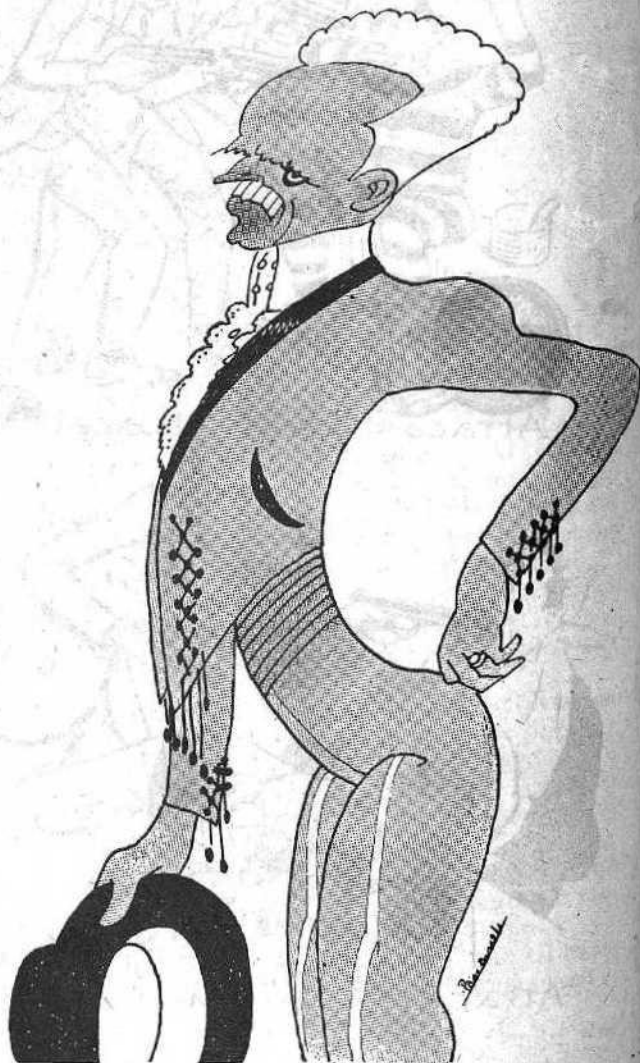
L'oficial de guàrdia pretèn que si bé el centinella s'havia allunyat de la caseta per a satisfer una imperiosa necessitat, podia fer-ho sense moure's del cercle de la seva activitat.

Faci el favor de dir al seu marit que no gesticuli tant, perquè no deixarà dormir el nen.

La pobra dona va ésser atropellada per un ciclista que li va passar pel ventre sense portar fanal ni número.

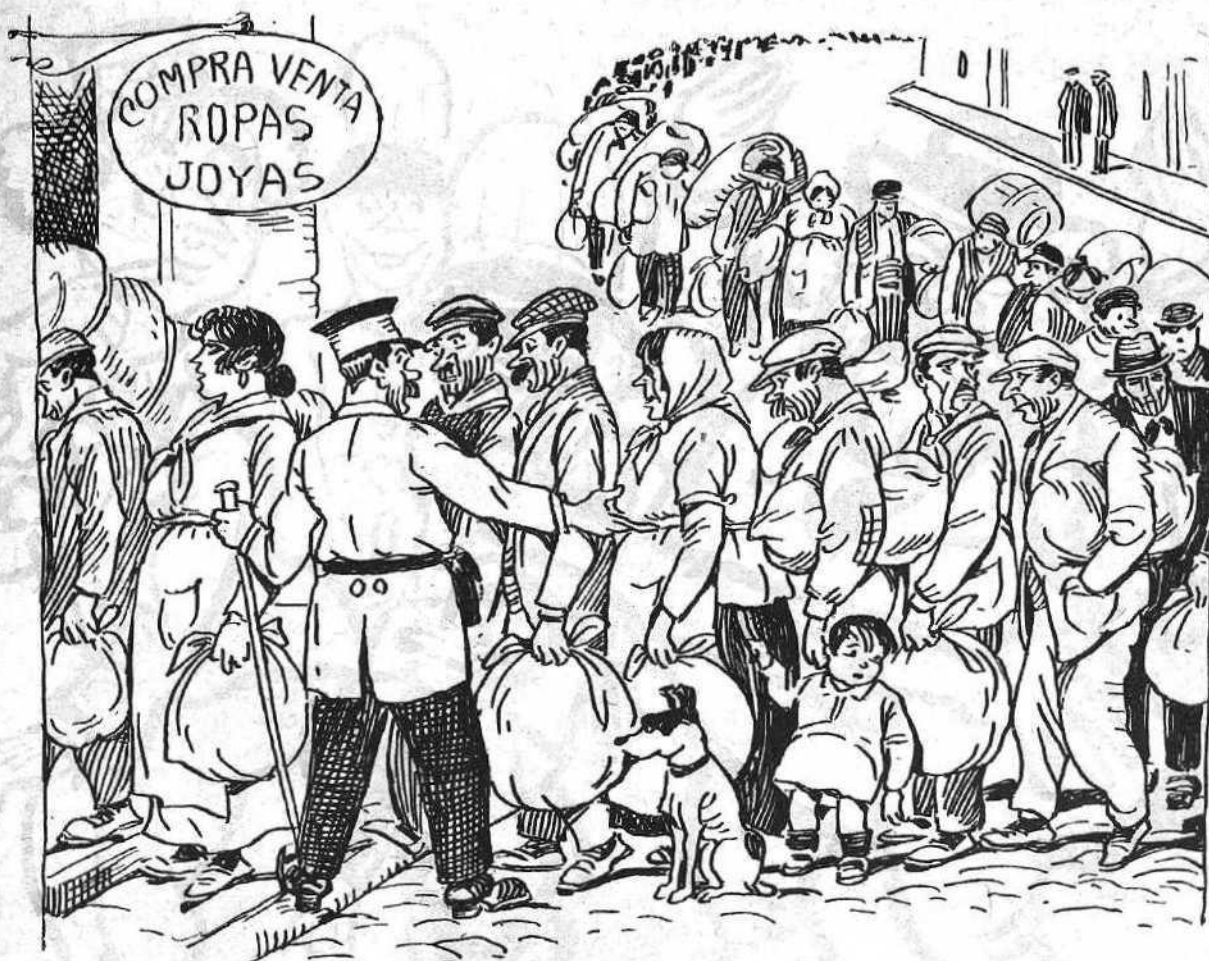
L'insigne orador parla amb molta autoritat i talent. La seva llengua té una amplada i una elegància que—s'ha de dir—no pot comparar-se amb cap més.

F. C.

EN PORTELA GOVERNADOR

—Això ho acabo jo amb la meua mà esquerra.

AXIOMA

Les vagues sempre acaben amb cña

BARCELONERIES

Paga que és gata

Entre els molts impostos nous
pel Municipi ideats
n'hi ha uns quants que, francament,
ni amb rodes poden anar.

Primer: el de les currioles
que a totes les cases, hi ha
per a pujà i baixà els trastos
quan canvien d'estadant,
i crec que són quinze peles
per cada curriola, a l'any.

Segon: el de les entrades
de les cases senyorials
que pagaran un arbitri
per utilitzà el portal
sempre que pugin o baixin
els amos o bé els criats.

Tercer: l'impost de vint cèntims,
preu d'un sello molt salau

que es posarà a les ampolles
de les aigües minerals.

Quart: arbitri de vint duros
que es pagarà el primer d'any,
per cada piano o pianola
en estat de funcionar
que tinguin tots els veïns
de la nostra capital.

Quint: no sé si vint pessetes
cada trimestre avençat
per gramola o bé gramòfon
que es desitgi utilitzar,
i dues pessetes per placa
així que s'hagi estrenat.

Sisé: Pela per bombeta
elèctrica que hi haurà
a les cases de comerç
com a les particulars,
per a poguer-les encendre
quan comenci a fosquejar.

Altres arbitris encara
em penso que té ideats

EL CATXEIG

—Oye tú, ¿y éste no llevará nada ahí?
—La guardiola!

l'Ajuntament, també justos
com els que porto explicats,
que seran rebuts amb joia
per el milió d'habitants
que hi ha a la Ciutat dels comtes,
una mica mal comptats.
Ademés dintre pocs dies
un concurs municipal
s'obrirà, per dar un premi
a qui es sàpiga inventar
un arbitri ben senzill
i de segurs resultats.
El premi, cal obrir l'ull,
diuen que consistirà
amb el cinquanta per cent

de la recapta total.
Ja el tinc! Ja és meu! No hi ha dubte!
Ja seré ric, ah salau!
Que es faci pagar mil peles
de tribut per el cap baix
cada mes als regidors,
que tant saben d'esquilar
als bèns il·lusos que els porten
a la casa comunal.

FLOK

:: ESQUELLOTS ::

Legim aquest anunci: «Para vivir muchos años tomad... tal café»
—una marca de cafè qualsevol. Nosaltres, en llegir això, hem
sonrigut per sota el nas.

«Para vivir muchos años...» No pas a Barcelona!

Els bailets de les Escoles del Temple de la Sagrada Família han
organitzat una exposició de fi de curs en la qual demostren
que reben una instrucció sòlida i ben orientada, que's basa en el
desenrotllament de la voluntat.

Els treballs escolars que formen l'exposició són ben interes-
sants, sobresortint els de la secció de dibuix i colorit, en els quals
s'hi veu l'acurada direcció pedagògica d'En Sala Deuloteu, que
deixa fer als seus deixebles davant del natural.

Aquí teniu uns bailets
que són ben aixiridets,
i que tindran bones mans
quan treballin com a grans.

En Ventosa i Calvell va presentar al Marquès d'Alella, com a
batlle de la ciutat, una instància demanant que s'augmenti la
subvenció que l'Ajuntament concedeix als esports, amb motiu de

INGENUITAT

—Papà, jo vul ésser pistoler!
—Per què?
—Perquè no m'agafin mai.

la importància del calendari deportiu que acompanya la instància de referència.

No sé, em sembla que l'ex ministre estaria més en caràcter si demanés als regidors que no caragolessin tant als pobres barcelonins amb impostos i gabeles municipals de tota mena.

En Cambó torna. Se'n volia anar a Buenos Aires, però torna. Diu que com que les coses estan tan malament, ell les vé a arreglar.

Vols dir, Francisquet?

Anunci d'una pel·lícula:

«Solteras, casadas! ¡Acordaos de Landrú!»

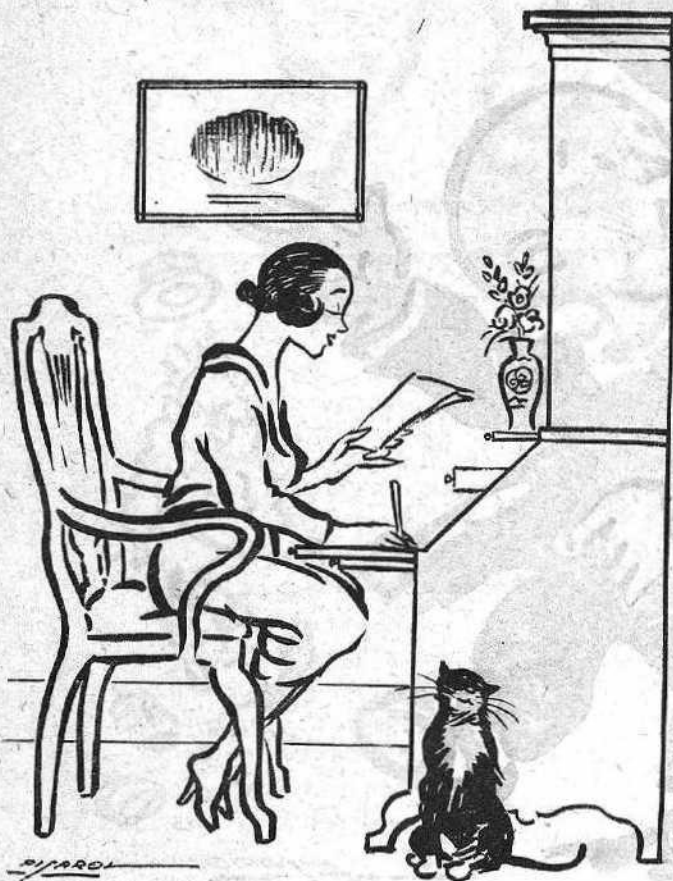
Un altre anunci, d'una barraca del Turó Park, una barraca d'enganyar pagesos: «Hilos auténticos a una peseta». Home, per la gràcia de Déu!

I la vaga?

Bona, gràcies!

Als estancs no hi ha tabac. Que no n'hi hagués a les farmàcies ho compendríem, però als estancs?...

Ara diuen que si la Tabacalera no n'envia és perquè ens vol castigar. Està vist que'ns haurem de fumar la... paciència.

ESCRIVINT AL SOLDAT

«... i si em vols creure, no vinguis a Barcelona: estàs més bé a Melilla!»

PRENENT EL PEL

—No es cansa pas?

—No! Ja hi estic acostumat.

De tot allò d'Annual, Catalunya no en serva altre record sinó que té encara les llàgrimes als ulls pels seus fills que hi caigueren, en defensa no se sap encara prou bé de què, però sí que no era res que a l'espirit català pogués interessar.

Banquers, alerta! Caixers, al tant! Els atracaments són fàcils d'evitar i més després dels escarments.

Però les intrigues, les estafes d'alta banca que pot portar a cap el gran Lluçà, aquestes no les evita cap expert de les finances ni cap detectiu sense pipa. Contra les artimanyes de Pickmann tot és endebades, fins l'art de bruixeria.

El dia 1 de juliol tenia d'ésser inaugurat el primer tram del Metropolità, és a dir, el trajecte Plaça Catalunya-Josepets, cosa que ha fet impossible les vagues que patim.

Res, haurien de deixar l'inauguració pel juliol de l'any que vé, i sinò, per l'altre.

A paciència si que ningú ens guanya als catalans.

Es digne de lloança tot acte que signifiqui just homenatge, canviant els noms carrinclons de molts carrers per substituir-los amb altres més dignes d'ostentar.

El canonge Almera ja té la seva placa commemorativa.

Era un gran geòleg i un gran català.

La Cambra de la Propietat Urbana va reunir-se.

Es feren projectes i insinuacions sobre tal o qual assumpte interessat, però no es recordaren dels que paguen a preus exorbitants les cambres innumerables que sostenen la Cambra de la Propietat Urbana.

No t'has d'estranyar de que la vaga de transports no s'acabi mai de solucionar, perquè abans el passeig de Colón, des de mitja nit, era una corrua de carros sorollosos que no deixaven dormir, i ara, la veritat sia dita, és més quieta que la via Apia. Demés, els comerciants encara no han acabat de treure tots els recons.

NOVEDAD

ABATE DUPRAT

Venus en el Claustro

Traduce y prologa esta obra
F. G. OLMEDILLO

UN TOMO:

Ptas. 5

NOVEDAD

ANTONIO DE HOYOS Y VINENT

VIDAS ARBITRARIAS

Un tomo 8.º

Ptas. 5

NOVEDAD

Serafín y Joaquín Álvarez Quintero

TEATRO COMPLETO

Van publicados los tomos 1.º, 2.º y 3.º

Cada tomo Pesetas 5

SANTIAGO RUSIÑOL

LA ILLA DE LA CALMA

En rústica: Pessetes 2

Relligada amb tela: Pessetes 4

Obres de C. GUMÀ

	Ptes.
Fruyta del temps. —Colecció de poesias, formant quatre tomets titulats: <i>Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre-dolsa</i> y <i>Fruyta madura</i> ; segona edició ilustrada. Cada tomet 0'60 de pesseta; tots junts.	2'40
L'amor, lo matrimoni y'l divorci	0'60
Del bressol al cementiri	0'60
Buscant la felicitat	0'60
Petons y pessichs	0'60
Barcelona en camisa	0'60
Lo deu del sigle	0'60
Home o dona?	0'60
La dona nua (Moralment)	0'60
Tipos y topos (Colecció de retrats)	0'60
Guerra al cólera! Instruccions pera combatrel	0'60
Cia y català. Llissons de gramàtica parda	0'60
Don Quijote de Valcarca	0'60
Ecce Homo! Monòlech en un acte y en vers	0'60
Mil y un pensamientos. —Colecció de màxims y sentiments.—Un tomo de unes 100 pàgines (agotada)	
Lo Rosari de l'Aurora. —Album humorístich, ab caricatures (agotada)	
Filomena. —Viatge de recreo al interior d'una dona	0'60
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferran	0'60
Sobre las donas. —Polémica entre C. Gumà y Fantàstich	0'60
Gos y gat. —Juguet còmic en un acte y en vers (agotada)	
Vuyts y nous. —Ab lo «retrato» del autor	0'60
Un cap-mas. —Juguet còmic en un acte y en vers (agot.)	
20 minuts de broma. —Un tomet que conté dos monòlechs representables, titulats <i>Tres micos</i> y <i>Un cessant</i>	0'60
Lo pot de la confitura. —Colecció de poesias (agotada)	
La Exposició Universal. —Humorada agre-dolsa	0'60
Cura de cristià. —Juguet còmic en un acte y en vers (ag.)	
Guia còmica de la Exposició Universal. —Un tomo de 100 pàgines, ab un plano y varis dibuixos (agot.)	
L'amor es cego. —Juguet còmic en un acte y en vers	
Cansons de la flamarada. —Un tomo de 128 pàgs.	1'50
Una casa de despesas. —Juguet còmic en un acte. (agot.)	

	Ptes.
La primera nit. — <i>Impresions de un naui</i>	0'60
Lo dia que'm vaig casar. — <i>Impresions d'una núvia</i>	0'60
Ensenyansa superior. —Juguet còmic en un acte. (agot.)	
Drapets al sol. —Escàndol humorístich, ilustrat	0'60
Quinze dies a la lluna. —Gatada en vers, ilustrada	0'60
Ni la teva ni la meua. —Comedia en 3 actes y en vers	2'40
Un viatge de nuvis. —Humorada en vers, ilustrada	0'60
Quina dona vol vostè? —Humorada en vers, ilustrada	0'60
Lo primer dia. —Juguet còmic lirich, en un acte	1'20
Art de festejar. —Catecisme amorós, en vers, ilustrat per M. Moliné	0'60
Guia del conquistador. —2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'60
Colon o Carnestoltes? —Ensarronada còmica municipal; ilustració de M. Moliné	0'60
Abaix lo existent! —Disbarat còmic en un acte. (ag.)	
Lo Marqués de Carquinyoli. —Juguet còmic en un acte (ag.)	
Una aventura de amor. —Ilustrada per M. Moliné	0'60
Pefegrins a Roma. —Viatge bufo-tràgic en vers, ilust.	0'60
Per què no's casan los homes? —Humorada en vers, ilustrada	0'60
Per què no's casan las donas? —Humorada en vers, ilustrada	0'60
Jesús Maria Joseph! —Juguet còmic en un acte (ag.)	
La salsa del amor.	0'60
Lo món per un forat. —Humorada en vers, ilust.	0'60
Com se pesca un marit? —Humorada en vers, ilustrada (ag.)	
De la Rambla a la Manigua. —Aventuras d'un reservista, ilustrada	0'60
Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba, ilustrada	0'60
Un casament a proba. —Humorada en vers, ilustrada	0'60
La senyora de tothom. —Humorada en vers	0'60
Lo llibre de les cent veritats. —Edició ilustrada	0'60
El pecat de Eva. —Humorada en vers, ilustrada	0'60
Agencia de matrimonis. —Humorada en vers, ilust.	0'60
Entre faldillas y pantalons. —Humorada en vers, ilustrada	0'60
Sota la parra. —Colecció de cantars	0'60

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebra a volta de correu, franca de ports. No responen l'extraviu si no's remet, ademés 30 céntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebuixes.

LA MODA D'ISTIU

—Home, si ja no tinc ni un clau! Si m'acaben d'atracar a la cantonada de més amunt!